

L'equilibri històric entre el veï de la Cerdanya i el segon resident basat en la diplomàcia i la tolerància s'ha començat a trencar en els últims anys. Els estius de la pandèmia, i els confinaments trencats pels privilegiats que es van tancar a la casa de les vacances, ja van donar una tensió oberta entre uns i altres. La creixent onada de la construcció de segones residències i, més que el turisme residencial en si que les seves conseqüències, ha derivat en els primers escenaris on es fa públic sense embuts el menyspreu que veïns de la comarca han desenvolupat pel turisme. Els assetjaments al turisme que en els últims mesos s'ha desbocat a Barcelona, ja han arribat a la Cerdanya.

La massificació dels serveis i els accessos a la Cerdanya durant les puntes turístiques amb un turisme residencial que situa la xifra d'habitants per sobre dels 100.000, cinc vegades més que els 19.000 veïns de tot l'any, condiciona no tan sols la vida quotidiana a la comarca sinó, el que és més clau segons els analistes, la seva economia. És pel turisme residencial que els joves i les classes populars no poden accedir als preus dels habitatges i és pel turisme desestacionalitzat que les feines són precàries i a tempo-

Comencen a aparèixer pintades i accions en contra del model econòmic a la comarca

rades, per fixar dos àmbits de l'economia. Amb aquests ingredients en l'estructura econòmica de la Cerdanya i l'escenari concret d'un mes d'agost en el qual és difícil moure's per la vall, han aparegut les primeres evidències de l'enuig local. A Puigcerdà aquesta setmana les pedres de la rotonda principal d'accés que formen el nom de la vila havien estat mogudes per formar la paraula «Pixapins». L'endemà els responsables de la gestió dels jardins públics van reposar el rètol ornamental. Igualment, en un contenidor de brosa la fotografia dels quals han fet la volta a la comarca compartida pels grups de missatges, algú hi ha escrit «Oye pijo, hazte un Puigdemont y desaparece». Igualment, en els mesos de la pandèmia, algunes pancartes des dels balcons assenyalaven directament els segons residents instant-los a abandonar la vall.

Aquestes primeres manifestacions de turismofòbia a la Cerdanya arriben en paral·lel a l'acció que diverses entitats veïnals i socials han engegat a Barcelona con-

Moviments socials

Després que en la postpandèmia i la massificació trenqués l'equilibri en la relació històrica entre cerdans i segons residents, els primers assetjaments al turisme arriben a la Cerdanya seguint l'onada encetada a Barcelona

Cerdanya: de l'estiueig a la turismofòbia

oscoprensaiberica#biblioteca@nuigcerda.cat

MIQUEL SPA
Puigcerdà

Un contenidor de Llívia amb una pintada instant un sector de la societat a marxar de la comarca

Les pedres de l'entrada a Puigcerdà fomentant «Pixapins» abans que l'Ajuntament les ordenés de nou

tra el turisme. Aquest mateix estiu la capital catalana ha viscut manifestacions en contra la massificació i la proliferació de pisos turístics que desvirtuen la vida real dels barris. Les imatges de manifestants disparant amb pistoles d'aigua turistes i foragitant -los de les terrasses s'ha vist arreu del món. També la de manifestants aturant el Bus Turístic amb pancartes. És el senyal d'un col·lapse del sistema que a la Cerdanya fa uns anys que es va gestant. Això passa en una Cerdanya que fa un segle veia arribar els primers estiuejants de la burgesia catalana. Una Cerdanya rural que va rebre amb els braços oberts famílies amb costums diferents, que es van construir les cases senyoriales que ara son patrimoni de la comarca. Aquella hospitalitat era la que ha mantingut fins avui la diplomàcia i la tolerància que han regit les relacions entre cerdans i estiuejants i que ara sembla trencar-se.

El sociòleg de Bellver Marc Pont que ha publicat el llibre *La Cerdanya una comarca inaccessible per a molta gent*, considera que aquest inici de crispació entre dues parts de la societat anirà a més. Pont argumenta que «és evident que hi ha un trencament respecte a l'històric «benvinguts a casa» i que ja no

Un sociòleg alerta que la crispació anirà a més perquè molta gent està sent desplaçada

són tan benvinguts. És estrany perquè mentre a tot Catalunya hi ha una despolitització, a la Cerdanya s'està creant un moviment social de base que, com tots, té en el seu rerefons una motivació política a partir d'un sistema de valors i creences». El sociòleg ha apuntat que l'origen d'aquesta esquerda cal buscar-la «en el fet que hi ha gent que no pot més, hi ha un esgotament perquè cada vegada hi ha més cases, cada vegada més gent que està sent desplaçada i més gent a qui li costa trobar feina. S'ha hagut d'arribar a un punt força calent perquè es vegi el que passa».

Per la seva banda, el regidor de Seguretat de Puigcerdà, que és alhora empresari del turisme i membre d'una família tradicional ramadera, Francesc Armengol, ha volgut, primer de tot, treure ferro al missatge de «Pixapins» de l'entrada de la vila: «és un fet puntual que no sabem qui ho va fer», però ha remarcat que «no obstant això, és cert hi ha una crispació social des de la pandèmia i n'haurem d'estar vigilants». ■